

Dokumenttyp Riktlinje	Ansvarig verksamhet Patientsäkerhetscentrum	Version 2	Antal sidor 4
Dokumentägare Maria Gartman Farmaceut	Fastställare Susanne Carlsson Läkemedelschef	Giltig fr.o.m. 2019-01-23	Giltig t.o.m. 2021-01-22

Dosdispenserade läkemedel

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Bakgrund

Syftet med riktlinjen är att skapa en säker överföring av ordinationer och information mellan kontaktperson, förskrivare, vårdpersonal och apotek. Kontaktperson kan vara patienten själv, närstående eller sjuksköterska.

På varje vårdenhet ska riktlinjerna omsättas i lokala instruktioner och göras kända för och efterföljas av all personal.

Med dosdispenserade läkemedel avses läkemedel som förskrivits via Pascal och som har dosdispenserats. Läkemedel som ska ges vid samma doseringstillfälle packas maskinellt i samma påse. När dosdispensering av läkemedel inte är möjlig eller när ordinationen gäller vid behov erhålls en helförpackning. Dosexpediering inkluderar dosdispenserade läkemedel och eventuella helförpackningar.

Förutsättningar

- Patienten har en stabil och regelbunden medicinering.
- Annat stöd för att klara läkemedelshanteringen har prövats/övervägts.
- Ansvarig läkare bedömer att patienten behöver hjälp med läkemedelshanteringen.

Beslut om dosdispenserade läkemedel ska ske i samråd mellan patient/kontaktperson och patientens huvudansvarige läkare.

Leverans

Leverans sker var 14:e dag, vid särskilda skäl kan sjudagarsperiod väljas. Leverans sker antingen till angivet uthämtningsställe (t.ex. apotek) eller direkt till vårdenhet. Leveransen ska kvitteras vid mottagandet. Vårdenheten ansvarar för att dosapoteket har korrekt leveransadress. Adressändringar görs via meddelande i Pascal eller via fax till dosapoteket.

Förskrivning via Pascal

All receptförskrivning, oavsett om läkemedlen ska dosdispenserars eller inte, ska ske i Pascal. Läkemedel som beställs på rekvisition eller tas ur kommunala läkemedelsförråd ska inte ordinerars i Pascal.

Aktiv eller vilande

Om patientens produktion av dospåsar ska vara vilande anges det i Pascal under fliken patientinformation. Välj ”expedieringen är aktiv”, ändra till ”vilande” och spara. På motsvarande sätt aktiveras patienten igen. Återaktiveras dos före stopptiden erhålls nya påsar vid nästa ordinarie leverans.

Avsluta dospatient

Dospatient avslutas i Pascal. Välj "Markera som avliden" eller "Avregistrera dospatient" om patienten ska avslutas dvs. inte få några dospåsar längre. Obs! Vid avregistrering kan en utskrift av Läkemedelslista Dos vara ett nödvändigt underlag vid förskrivning av nya recept.

Ordinationshandling

- Aktuell Läkemedelslista Dos finns tillgängligt via Pascal.
- På Läkemedelslista Dos finns patientens alla förskrivningar samlade
- En förskrivning är giltig i ett år om inte kortare giltighetstid angivits.

Dossortiment

Dossortimentet följer, i möjligaste mån, läkemedelskommitténs rekommendationer. Aktuelltt dispenserbart sortiment framgår i Pascal, samt finns sökbart på dosleverantörens hemsida.

Licensläkemedel

Elektronisk licensmotivering ska ske via [KLAS, Läkemedelsverket](#) som också går att nå direkt via Pascal. Välj aktuellt dosapotek under "Apotek". Info i Pascal handbok www.inera.se - handbok.

Dospåsar

Till nästa ordinarie leverans

För att nya/ändrade förskrivningar ska ingå i nästa ordinarie leverans ska förskrivningen göras före kl. 13.00 angiven stoppdag. Information om tid och dag för aktuell patient finns i Pascal.

Akut förskrivning

Om *insättningsdatum* infaller innan nästa ordinarie dosperiod och om dospåsar ska akutproduceras markeras "Akutproduktion" i Pascal. Tilläggsåsar levereras som komplement till de befintliga tills nästa ordinarie dosperiod.

Om ett *utsättningsdatum* är tidigare än pågående dosperiod och ersättningsåsar behövs markeras "Akutproduktion" i Pascal. Ersättningsåsar levereras.

Stopptider

Akuta förskrivningar inlagda före kl. 13.00	dag 1
När kund/lokalt utlämningsställe	dag 2
Första dosintag	dag 3

Helförpackningar

Till nästa ordinarie leverans

Helförpackningar som beställs 24 timmar innan stopptid för dosdispenserade läkemedel samlevereras med dospåsarna.

Akut beställning

Akut beställning av helförpackning som beställts före kl. 13.00 (vardagar) levereras inom 1–2 arbetsdagar. Behövs läkemedel tidigare än så ska expedition ske på lokalt apotek.

Förnyelse av recept

Dosapoteket skickar ut påminnelse om förnyelse av recept tillsammans med leverans av dospåsar när det är 2 månader kvar av receptets giltighet, samt vid sista dosleveransen. Det är dospatientens ansvar att kontakta sjukvården för att få receptet förnyat.

Dospatient på sjukhus

Inskrivning

Patienten uppmanas att ta med sina dospåsar och läkemedel i helförpackning till sjukhuset. Om patienten har läkemedelsautomat Evodos (eller motsvarande) matas dospåsar ut för fyra dagars förbrukning (är möjligt i reseläge).

Aktuell Läkemedelslista Dos finns i Pascal. Vid längre tids sjukhusvistelse ansvarar sjuksköterskan på vårdande enhet för att göra patienten vilande i Pascal (läs punkten Förskrivning via Pascal).

Utskrivning

Utskrivande läkare ansvarar för att aktivera dosdispensering och att alla läkemedelsförändringar förskrivs via Pascal, eventuellt kan akutproduktion krävas.

Patienten ska också förSES med en aktuell läkemedelslista från Cosmic efter att listan stämts av mot Pascal.

Meddela dosapoteket om byte av vårdenhet/boende, via Pascal/fax. Eventuellt kan akut insättning krävas.

Patienten ska förSES med läkemedel från vårdenhet så att det räcker tills nästa dosleverans (se rutin Obruten läkemedelsbehandling vid utskrivning från sjukhus).

Vid driftsstopp i Pascal

Vid akuta situationer då driftsstopp föreligger i Pascal kan elektroniska recept skrivas. Observera att läkemedlen då alltid tillhandahålls i en helförpackning.

Avvikelser

Avvikelser ska rapporteras enligt vårdgivarens rutiner. För avvikelser som gäller dosapoteket ska detta rapporteras elektroniskt via <http://apotekstjanst.se/sjukvard/avvikelseanmalan>.

Kontaktuppgifter dosapotek

<http://livlinan.liv.se/Vardanvisningar/Lakemedel-och-terapirekommendationer/lakemedel/Forskrivarstod/Dosdispenserade-lakemedel/>

Förskrivaren (ansvarig läkare) ansvarar för att

- Tillsammans med patient/kontaktperson besluta om dosdispenserade läkemedel är lämpligt.
- Säkerställa att fliken "Patientinformation" i Pascal uppdateras.
- Den läkare som sätter in patienten på dosdispenserade läkemedel är ansvarig för att samordna (vid behov kontakta andra förskrivare) patientens läkemedelsbehandling.
- Informera om ordinationsändringar till ansvarig sjuksköterska.
- Årligen gå igenom Läkemedelslista Dos (läkemedelsgenomgång).
- Avsluta dosdispensering om den inte längre behövs eller om medicineringen är instabil.
- Avregistrera i Pascal om patienten ska avsluta dos.
- Informera kontaktperson om dennes ansvar enligt nedan.

- **Tillhandahålla en aktuell läkemedelslista från Cosmic vid varje vårdkontakt där läkemedel har relevans för aktuell vårdkontakt.**

Dosapoteket ansvarar för att

- Förteckning recept sänds ut tillsammans med leverans av dospåsar i samband med läkemedelsförändringar.
- Tillsammans med leverans av dospåsarna skicka en påminnelse när det är 2 månader kvar på någon av förskrivningarna på Läkemedelslista Dos, samt vid sista dosleveransen.

Kontaktpersonen ansvarar för att

- All information som kommer från dosapoteket gällande patientens recept kommer patienten till del.
- Beställa helförpackningar.
- Meddela förskrivare när dosapoteket påminner om förlängning av patientens recept.
- Meddela dosapoteket vid adressändring via Pascal/fax (privatperson telefon).

Sjuksköterskan ansvarar för att

- Kontrollera läkemedel och Läkemedelslista Dos vid läkemedelsförändringar enligt lokal rutin.
- Under fliken "Patientinformation" ange aktuellt telefonnummer och arbetsplats till ansvarig sjuksköterska/kontaktperson.
- Meddela förskrivare när dosapoteket påminner om förlängning av patientens recept.
- Avregistrera dos i Pascal om patienten är avliden.
- Meddela dosapoteket om byte av vårdenhet/boende via Pascal/fax.
- Meddela mottagande vårdenhet att patienten har dosdispenserade läkemedel.

MAS (Kommunen), verksamhetschef (regionen) ansvarar för att

- Det finns lokala rutiner för mottagande av läkemedelsleverans.
- Att förskrivare och övrig vårdpersonal har kunskap om och använder Pascal.

Dokumentet är utarbetat av: Maria Gartman